

VZDĚLÁVACÍ KONCEPCE
ZÁKLADNÍ ŠKOLY V POHYBU

ZŠ V POHYBU
ŠKOLA, KTERÁ JDE S DĚTMI

ZÁKLADNÍ ŠKOLA V POHYBU – škola, která jde s dětmi

Malá komunitní škola s rodinnou atmosférou, kde učení probíhá přirozeně, na základě vnitřní motivace žáků a je chápáno jako celoživotní proces. Učitel je zde průvodcem a partnerem. Škola, která podporuje jedinečnost každého žáka a zároveň vede své žáky ke spolupráci, zodpovědnosti, samostatnosti a orientaci v rychle se vyvíjejícím světě. Škola, která se neustále rozvíjí a je tzv. „v pohybu“.

1. ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA, SOUVISLOSTI VZNIKU

Základní škola V Pohybu vzniká z iniciativy skupiny rodičů, kteří hledají pro své děti školu s respektujícím přístupem a aktivními metodami učení, na základě společné myšlenky *umožnit dětem radostné vzdělávání plně prožitků a pohybu v prostředí malé základní školy s rodinnou atmosférou*.

Naším cílem je vybudovat plně organizovanou základní školu zajišťující vzdělávání žáků od 1 do 9. ročníku. V prvních letech počítáme pouze s 1. st. ZŠ, a to z důvodu specifiky využívaných metod, konstruktivistického pojetí a zejména z důvodu věkově smíšené skupiny žáků. Žáky plánujeme přijímat od 1. ročníku, až postupně vytvoříme věkově smíšenou třídu 1. st. ZŠ s žáky v různých ročnících, o počtu maximálně 16 žáků v jedné třídě.

V časovém horizontu 5 let pak pokračovat a rozšířit kapacitu školy i na 2. st. ZŠ. V celkovém součtu je tedy v plánu vybudovat základní školu s kapacitou 70 žáků.

2. VZDĚLÁVÁNÍ

Školní vzdělávací program vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, avšak jsme školou otevřenou různým principům. Nedržíme se tedy dogmaticky pouze jednoho pedagogického směru, ale inspirujeme se i dalšími metodami a programy (Respektující výchova, Konstruktivismus, Začít spolu, Čtením a psaním ke kritickému myšlení, Montessori, Waldorf, Jenský plán apod.). Respektujeme jedinečnost každého žáka a volíme individuální přístup, proto nelze vybrat pouze jeden směr. Vždy se řídíme individuálními potřebami a vnitřním naladěním žáků a podle toho volíme adekvátní metody a výukové postupy, které odpovídají konstruktivistickému pojetí vzdělávání.

Základní pilíře

Respektující přístup učitel - žák – rodič

Učíme se respektovat jeden druhého a rozvíjet partnerský přístup namísto mocenského modelu ve výchově a vzdělávání. Pozorujeme jedinečnost každého z nás, vedeme žáky, aby si všimli rozmanitostí existujících ve společnosti a respektovaly je.

Prožitkové učení, učení se v souvislostech

Naším cílem je podpořit a udržet přirozenou vnitřní motivaci žáků učit se po celou dobu základního vzdělávání. Toto se děje prostřednictvím prožitkového učení, tedy vlastní praktickou činností žáků, neboť nejefektivnější a nejrychlejší způsob učení je vlastní zkušenost. Velký důraz též klademe na smysluplnost učení, tedy umožňujeme žákům učit se v souvislostech a porozumět tématu více do hloubky. Z tohoto důvodu využíváme modely integrované tematické výuky a projektového vyučování. Společné téma se pak prolíná nejen všemi předměty, ale zejména se skutečným světem,

což je významné podpoření smysluplnosti výuky jako takové. Na 2. st. plánujeme část výuky realizovat ve skutečných prostředích, kde žáci využijí získané vědomosti a dovednosti ve výrobnách, firmách, továrnách, apod., zejména za pomoci rodičů a jejich profesního zaměření.

Život v souladu s přírodou – možnost učit se venku, dostatek pohybu

V souladu s poznatky vývojové psychologie se uvádí, že i v mladším školním věku je pohyb důležitým prostředkem, který navrácí dítě do duševní rovnováhy. Značná část výuky se proto odehrává, zejména v jarních a podzimních měsících, venku. Ať už půjde o sledování přírodních jevů, přírodovědné expedice, exkurze, přípravu a realizaci projektů, tělesnou výchovu či komunitní kruh, využíváme každé příležitosti být venku/v přírodě a dopřáváme žákům určitou formu pohybu každý den, zejména na 1. stupni ZŠ. Samozřejmostí je společná péče o životní prostředí a šetrný přístup k přírodě.

Bezpečné prostředí bez zkoušení, známkování, soutěžení a srovnávání

Vytváříme důvěrné učební prostředí, ve kterém se žáci cítí bezpečně. Žáci nejsou porovnáváni mezi sebou. Hodnotí se pokrok každého žáka samostatně na základě porovnání současných a předchozích výsledků práce daného žáka. Nesoutěžíme, nevyzdvihujeme, kdo je horší/lepší, kdo vyhrál/prohrál. Každý žák si vede své portfolium, kam si ukládá svou práci a dokumentuje tak svoje učení a pokroky.

Slovní hodnocení, sebereflexe

Místo známek využíváme slovní hodnocení, ve kterém upřednostňujeme popisnou zpětnou vazbu. Zároveň vedeme žáky k sebehodnocení. Každý žák tak posuzuje kvalitu své práce a na základě toho si plánuje cesty ke svému zlepšení.

Vedení žáků k samostatnosti, zodpovědnosti, zdravému sebevědomí

Žáci si stanovují vzdělávací cíle, formulují očekávání a poté vytvářejí sebehodnocení své práce. Společně vytváříme pravidla, zejména pravidla chování, čímž posunujeme hranice nastavené „zvnějšku“ do roviny individuální zodpovědnosti. Poskytujeme žákům možnosti volby (např. výběr způsobu řešení a zpracování úkolu, výběr informačního zdroje, materiálu, aj.). Věříme v důležitost zapojení žáků do rozhodování o záležitostech, jež se jich týkají (např. plánování učiva).

Rodiče součástí školy

Dveře naší školy jsou rodičům otevřené. Škola podporuje rodiče, aby se angažovali v učení svého dítěte. Pravidelně komunikujeme s rodiči našich žáků (individuální konzultace učitel – rodič – žák, „rodičovské kavárny“ na aktuální témata), vytváříme příležitosti, v nichž se mohou rodiny vzájemně poznat a podporovat, navázat přátelství.

Výuka

Učitelé plánují výuku v souvislostech, vytvářejí týdenní/měsíční plány (do vzdělávacích plánů jsou zahrnuty také aktivity navržené žáky), zohledňují individuální potřeby žáků (různé styly učení, nadání, aktuální psychická kondice, apod.). Nejen učitelé, ale i žáci se podílí na podobě výuky (navrhují podtémata, vymýšlejí aktivity pro ostatní žáky, aj.).

Výuka probíhá ve vyučovacích blocích. Pravidelně používáme organizační formu „komunitní kruh“ a využíváme zejména konstruktivistické přístupy a metody, projektové vyučování, skupinovou, samostatnou práci, problémové učení. Žáci mají též možnost vyjádřit se pohybem, prostřednictvím hudby, dramatizace či výtvarně.

Chyba je chápána jako důležitá součást učení a jako prostředek ke zlepšení.

Učitel – průvodce - je partnerem dětem i rodičům, je tvůrčí ve své práci, nechává se inspirovat dětmi samotnými a je otevřen současným pedagogickým směrům a metodám aktivního učení.

Většina pomůcek používaných ve výuce je vyráběna rodiči a žáky během výuky a různých projektů. Žáci ve výuce používají různé učebnice, pracovní listy, ze kterých si pedagogové vybírají potřebné zdroje.

3. VEDENÍ A ŘÍZENÍ ŠKOLY, PERSONÁLNÍ ROZVOJ

Vizi školy sdílí všichni zaměstnanci školy. Pracujeme jako tým (vedení školy, pedagogové, asistenti pedagoga, vychovatelé, pedagogové volného času), asistenti pedagoga zajišťují podporu učitelům. Pravidelně sdílíme své zkušenosti a poskytujeme si vzájemně zpětnou vazbu, získáváme zpětnou vazbu od žáků i rodičů. Následně vylepšujeme případné nedostatky. Neustále zvyšujeme kvalitu pedagogického procesu a vzděláváme se (semináře, kurzy, studium odborné literatury, apod.).

Spolupracujeme také s ostatními školami (ZŠ Školamyšl, ZŠ Jedna Radost), které nám dodávají inspiraci a pedagogové i asistenti pedagoga realizují náslechy ve výuce a čerpají tak nové nápady a metody. Všichni zaměstnanci ZŠ V Pohybu přistupují k žákům s respektujícím přístupem a velkou vnímavostí k jejich individuálním potřebám.

4. PODMÍNKY KE VZDĚLÁVÁNÍ

Prostorové a materiální

Prostory školní budovy jsou součástí komplexu Domu dětí a mládeže Beta v téměř samotném centru Pardubic, na druhou stranu blízko zeleně, parků a plaveckého areálu. Kromě prostor školy samotné se 3 třídami, dvěma kabinety - kancelářemi, chodbou, prostornou šatnou a dívčími a chlapeckými toaletami je k dispozici další bohaté zázemí.

Vychází to z toho, že provoz DDM Beta je zaměřen zejména na odpolední a podvečerní hodiny, proto je možné po dohodě využívat zdejší možnosti: tělocvičnu, hudební sál s klavírem, místnost s bicími nástroji, keramickou dílnu, nově vybavenou počítačovou učebnu, rozlehlou travnatou plochu v zadní části budovy aj. Zároveň se obě organizace neruší ať už vzhledem k časové odlišnosti provozů v budově, tak ke dvěma samostatným vchodům.

V plánu je rovněž navštěvovat pravidelné semináře environmentálního návštěvního, informačního a vzdělávacího centra Natura Park (Ekocentra Paleta), které sídlí ve stejné ulici a specializuje se na programy pro žáky 1. i 2. stupně ZŠ. Ve stejném místě sídlí i plavecký areál Aquacentrum Pardubice, který rovněž disponuje širokými možnostmi pro naše využití.

Nedaleko školy se též nachází nově zrekonstruovaná sokolovna T. J. Sokol Pardubice a přilehlé sportovní hřiště s možností využití různých sportovišť, včetně horolezecké stěny.

Věříme, že pomocí výše zmíněného zázemí a celého vzdělávacího programu poskytneme žákům podmínky pro efektivní vzdělávání i účinnou relaxaci.

Ekonomické

Škola systematicky vyhledává další možné legální zdroje příjmů (doplňková činnost, školní kroužky, dary, oslovuje sponzory, apod.).

Škola je vyhledávána jako místo pro vzdělávání, pořádá vzdělávací akce pro rodičovskou i odbornou veřejnost. Různé aktivity školy jsou propagovány na internetových stránkách školy.

V Pardubicích, 21. 9. 2015

Mgr. Lenka Fialová

Bc. Barbora Bečvářová

